

634.

Na osnovu člana 12 stav 3 Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list CG", br. 44/12 i 19/18) Ministarstvo ekonomije donijelo je

**PRAVILNIK
O DOPUNI PRAVILNIKA O SADRŽAJU I NAČINU PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA
POJEDINAČNO IZUZEĆE SPORAZUMA OD ZABRANE**

Član 1

U Pravilniku o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane ("Službeni list CG", broj 18/13) poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

„Izmjene uslova na relevantom tržištu usljed epidemije zarazne bolesti Covid19

Član 4a

Izmjene uslova na relevantom tržištu usljed epidemije zarazne bolesti Covid19 vrše se u skladu sa Prilogom 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.“.

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 0090101-328/20-2464

Podgorica, 26. maja 2020. godine

Ministarka,
Dragica Sekulić, s.r.

**IZMJENE USLOVA NA RELEVANTOM TRŽIŠTU USLJED EPIDEMIJE
ZARAZNE BOLESTI COVID19**

Izmjenom uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica treba da se obezbijedi snabdijevanje i distribucija važnih neophodnih proizvoda i usluga tokom epidemije zarazne bolesti COVID-19, radi rješavanja nestašice osnovnih proizvoda i usluga koje su prije svega rezultat brzog i eksponencijalnog rasta potražnje (posebno lijekova i medicinske opreme).

Izmjenom uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica treba da se obezbijede:

- kriterijumi koji treba da se ispunjavaju prilikom procjene mogućih projekata saradnje usmjerenih na rješavanje nestašice osnovnih proizvoda i usluga tokom epidemije zarazne bolesti COVID-19 i utvrđivanje prioriteta za sprovođenje tokom trajanja zarazne bolesti;

-privremeni postupci koji trebaju da se sprovedu radi privremene pomoći pravnim licima u vezi sa posebnim i dobro definisanim projektima saradnje.

Izmjenom uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica treba da se omogući pomoć prilikom procjene zakonitosti planirane saradnje i primjena odgovarajuće zaštitne mjere protiv dugoročnih protivtržišnih posljedica.

Izmjena uslova iz stava 3 ovog priloga predstavlja mjere za prilagođavanje proizvodnje, upravljanja zalihama i potencijalno distribucije koje mogu zahtijevati razmjenu poslovno osjetljivih informacija i određenu koordinaciju prilikom proizvodnje.

Informacije iz stava 4 ovog priloga se mogu razmjenjivati ako:

- su potrebne za stvarno povećanje proizvodnje na najučinkovitiji način radi rješavanja nestašice snabdijevanja osnovnim proizvodima ili uslugama (poput onih koji se koriste za liječenje COVID-19 pacijenata);

- su privremene prirode (da se primjenjuju samo dok postoji rizik nestašice ili tokom COVID-19 pandemije); i

- se preduzimaju u mjeri koja je potrebna radi postizanja cilja rješavanja ili izbjegavanja nestašice snabdijevanja.

Saradnja na relevantnom tržištu između pravnih lica treba da se evidentira.

Izmjena uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica vrši se u skladu sa smjernicama, radi efikasnog saniranja posljedica koje su nastale prilikom epidemije zarazne bolesti COVID-19.¹

¹ Smjernice se objavljuju na internet stranici <https://ec.europa.eu/competition/antitrust/coronavirus.html> i e-mailom COMP-COVID-ANTITRUST@ec.europa.eu

Radi obezbjeđenja pravne sigurnosti u pogledu smjernica unutar vremenskog okvira, koji je kompatibilan sa hitnim određenjem situacija povezanih sa trenutnim izbijanjem COVID-19, smjernice se mogu dostaviti i pisanim putem. (*comfort letter*)²

Izmjene uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica vrše se radi dobijanja zaštite zaštitu u skladu sa pravom tržišnog natjecanja, radi otkrivanja slučajeva u kojima pravna lica koriste trenutnu situaciju zloupotrebom položaja.³

Prilikom izmjene uslova na relevantnom tržištu između pravnih lica treba da postoje usaglašeni ciljevi koji su predviđeni zajedničkom izjavom o primjeni antitrustovskih pravila tokom epidemije zarazne bolesti COVID19.⁴

Radi obezbjeđenja efikasne borbe, pravna lica treba pruže sljedeće podatke:

- naziv i sjedište;
- proizvod ili usluge;
- obim i uspostavljanje saradnje;
- aspekte koji mogu izazvati zabrinutost; i
- koristi koje ta saradnja želi da postigne i objašnjenje zašto je saradnja neophodna i srazmerna za postizanje tih koristi u trenutnim okolnostima.⁵

Sa podacima koji su dostavljeni postupa se u skladu sa zakonom.⁶

² Pismo podrške odnosi se na konkretan dobrovoljni projekt saradnje između farmaceutskim proizvođačima, koji je usmjeren na rizik od nestašice najvažnijih bolničkih lijekova za liječenje oboljelih od Covida19.

³https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/framework_communication_antitrust_issues_related_to_cooperation_between_competitors_in_covid-19.pdf

⁴ Evropska mreža za zaštitu konkurencije je u potpunosti svjesna socijalnih i ekonomskih posljedica koje izaziva COVID-19• izbijanja u EU / EEA, a različiti instrumenti konkurencije EU / EEA imaju mehanizme koje treba uzeti u obzir za odgovarajući i potrebni, tržišni i ekonomski razvoj. Pravila konkurencije obezbjeđuju nivo ravnopravnosti između pravnih lica. Ovaj cilj ostaje vazeci i u periodu kada pravna lica i privreda u cjelini pate od kriznih uslova. Evropska mreža za zaštitu konkurencije shvata da ova vanredna situacija može da pokrene potrebu za saradnju pravnih lica u cilju osiguranja snabdevanja i fer distribucije oskudnih proizvoda svim potrošačima. U trenutnim okolnostima, Evropska mreža za zaštitu konkurencije neće aktivno intervenisati protiv neophodnih i privremenih mera koje se sprovode kako bi se izbegao nedostatak snabdevanja. S obzirom na trenutne okolnosti, takve mere verovatno neće biti problematične ili ne bi predstavljale ograničenje konkurencije prema članu 101 UFEU / 53 EEA ili efikasnost koje bi najverovatnije otezale svako takvo ograničenje. Ako kompanije imaju sumnju u kompatibilnost ove vrste saradnje sa pravom konkurencije EU / EEA, mogu se obratiti nadležnom organu za zaštitu konkurencije za davanje smjernica ili uputstava . U isto vreme, od najveće je važnosti osigurati da se proizvodi koji se smatraju bitnim za zaštitu zdravlja potrošača u trenutnoj situaciji (npr. maske za lice i gel za dezinfekciju) ostaju dostupni po konkurentnim cjenama. S toga se neće kolebati da se preduzmu mjere protiv ovih kompanija koje koriste trenutnu situaciju karteliziranjem ili zloupotrebom dominantnog položaja. U tom kontekstu, želi se istaći da postojeća pravila omogućavaju proizvođačima da utvrduju maksimalne cijene za njihove proizvode. Ovo bi se moglo pokazati korisnim za ograničavanje neopravdane cijene povećane na nivou distribucije.

⁵ Pojedinačni upiti koji se odnose na zaštitu potrošača ili nepoštene komercijalne prakse trebalo bi da budu usmjereni preko platforme za onlajn rješavanje sporova, evropske mreže potrošačkih centara (za prekogranična pitanja), nacionalnih tela za vanpartijsko rješavanje sporova ili drugih znači kada direktan kontakt sa trgovcem ne rešava vaš potrošački problem. Daljnje informacije o aspektima zaštite potrošača, uključujući zajednički stav vlasti za zaštitu potrošača zemalja članica EU da zaustave prevare i nepoštene prakse usred pandemije koronavirusa koja se u toku nalaze ovde. Stoga su u dobroj situaciji da se bave specifičnim antitrustovskim pitanjima koja se prevashodno tiču njihove određene države članice. Za pitanja lokalne ili nacionalne saradnje, preporučujemo da kompanije, udruženja ili njihovi pravni savjetnici direktno kontaktiraju nadležni organ za zaštitu konkurencije.

⁶ Napominjemo da se ove informacije mogu dijeliti sa nacionalnim organima za konkurenciju u kontekstu radnih aranžmana Evropske mreže za zaštitu konkurencije. Konačno, želi se naglasiti da je u ovim izuzetnim okolnostima važnije nego ikad da preduzeća i potrošači dobiju zaštitu prema zakonu o konkurenciji. Evropska komisija će stoga nastaviti pažljivo i aktivno pratiti relevantna kretanja na tržištu kako bi otkrila kompanije koje iskorištavaju trenutnu situaciju da krše antitrustovski zakon. Takođe ohrabruju se preduzeća i građani da nastave da prijavljuju bilo kakve kartele i druga kršenja antitrustovskih prava, uključujući zloupotrebe vladajućih položaja, koja bi im mogla biti zapažena. Pored uobičajenih kanala za kontaktiranje s Evropskom komisijom ili za podnošenje žalbe protiv kršenja prava, pojedinci mogu anonimno pomoći u borbi protiv kartela i drugih anti-konkurentskih praksi putem alata za prijavljivanje zviždača. Program za kažnjavanje Komisije koji omogućava preduzećima da prijave sopstveno učešće u kartelu u zamjenu za smanjenje novčane kazne, takođe ostaje u potpunosti primjenjiv u ovim izuzetnim vremenima.